Пам'ятаймо про Україну!

SVOBODA СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

VOL.CV. № 85 WEDNESDAY, MAY 6 1998 PARSIPPANY and NEW YORK CENTS 75 -ЦЕНТІВ ПАРСИППАНІ І НЮ ЙОРК СЕРЕДА, 6-го ТРАВНЯ 1998 р. Ч. 85 РІК CV

Л. Кучма дбає про зовнішньо-політичні зв'язки

Київ (УНІАР). — У понеділок, 4-го травня, Президент України Леонід Кучма провів зустріч з міністром закордонних справ Борисом Тарасюком.

Керівник зовнішнього політичного відомства доповів голові держави про стан співробітництва з сусідніми країнами. Мова йшла про вирішення пріоритетних завдань, які стоять на шляху розбудови цих взаємовідносин. Обговорено питання, пов'язані з розвитком співпраці України з Европейським союзом (питання, які мають розглядатися цього року під час вершинної конференції Україна-ЕС), а також про підготову наступної візити Л. Кучми до Німеччини.

Міністер закордонних справ поінформував голову держави про хід виконання ініціятиви Президента України щодо проведення наступного 1999 року неформальної зустрічі керівників держав країн Центральної Европи у Львові та лідерів держав балто-чорноморського реґіону в Криму.

Як уже інформовано, свої перші офіційні зустрічі Б. Тарасюк відбуде з міністрами закордонних справ Мадярщини і Польщі, куди то він і поїде на днях.

Вибух на донецькій шахті міг бути диверсією

Донбас (УНІАР). — Вибух у шахті ім. Скочинського на Донбасі, внаслідок якого місяць тому загинули 63 гірники, міг бути ретельно спланованою диверсією, вважає більшість місцевих гірників.

Вони зібрали чимало фактів, які ставлять під сумнів висновки урядової комісії, що розслідувала цю трагедію. В листі до керівників области гірники вимагають призначити нову експертизу.

В Державному комітеті охорони праці запевнили, що як тільки місце вибуху на шахті ім. Скочинського очистять і воно набуде доаварійного стану, проведуть додаткові експертизи і слідчі експерименти. Урядовці мають твердий намір довести правильність своїх попередніх висновків щодо причин трагедії.

Гірничий майстер Сергій Биков сказав, що після вибуху він почув запах, який схожий був на запах вибухівки. За його словами, гірникам гострий нюх часто рятує життя і помилитися вони не можуть.

На шахті тепер немає нікого, хто не проводив би приватних розслідувань або хоча б не висував своєї версії того, що сталося. Але майже ніхто не може зрозуміти, як міг накопичитися метан на місці так званого „свіжого струму" — ділянки, що активно провітрюється. Саме на цій ділянці, за свідченням експертної комісії, і стався вибух, а спричинило його іскріння двигуна конвеєра. Гірники ж стверджують, що конвеєр під час вибуху не працював. На версію про те, що вибух хтось влаштував спеціяльно, гірників підштовхнуло те, що після трагедії старожили шахти згадали, що колись тут знайшли якийсь невідомий порошок.

Працівники СБУ вирізали частину дерев'яної опори для експертизи, але ні тоді, ні тепер гірникам не вдалося дізнатися про висновки цієї експертизи.

В Дежавному комітеті охорони праці категорично відкидають можливість диверсії і підозріють, що це вигадки керівників шахти. Тепер шахтарі збирають докази на користь того, що причиною трагедії стала диверсія і вже найближчим часом збираються повідомити про них Президента України.

Починається з'їзд ЕБРР

Київ (УНІАР). — Тут на засіданні пресового клюбу виступив Олег Таранов, який очолює Організаційний комітет підготови та проведення щорічних зборів Европейського банку реконструкції та розвитку. Він сказав, що Київ до прийняття гостей готовий.

Черговий з'їзд ЕБРР, як відомо, розпочнеться в столиці України 7-го травня.

За словами О. Таранова, у Києві за підготовою до проведення зборів спостерігали близько 20 представників ЕБРР. Вони високо оцінили можливості України і зазначили, що рівень підготови до зборів у Києві значно вищий ніж був два роки тому у Софії, Болгарія.

О. Таранов повідомив, що вже підтвердили участь у зборах близько 2,400 банкірів, загалом очікується 3,500 учасників.

Репресовані проти смертної кари за вбивство міліціянтів

Київ. — Київське Товариство Політичних В'язнів і Репресованих закликало нову Верховну Раду не приймати закон про застосування смертної кари до осіб, які вбили співробітника міліції, повідомила УНІАР.

Проєкт цього закону, випрацюваний Міністерством Юстиції, включено до порядку денного чергової сесії.

Товариство вважає „недоречним і шкідливим для життя суспільства надання додаткових пільг і переваг ще одній групі представників корумпованої влади", тобто міліціянтам.

Колишні політв'язні вимагають розсекретити архіви КҐБ та МВС і порушити кримінальні справи щодо злочинів, скоєних їх співробітниками без урахування терміну давнини.

Закон України про реабілітацію жертв політичних репресій в Україні, прийнятий 1991 року, товариство вважає застарілим і вимагає включити до порядку денного сесії Верховної Ради розгляд проєктів-додатків до цього закону, випрацюваних товариством і переданих на розгляд до ВР ще 1994 року.

У Криму комуністи бойкотують працю сесії

Симферопіль (УНІАР). — Тут 29-го квітня розпочалася перша сесія парляменту Автономної Республіки Крим. Участь взяли 86 депутатів зі 100. Зареєстровано було лише 91 депутата.

Своїх представників у Верховній Раді Криму мають шість партій: Комуністична — 33, Народно-Демократична Партія — 4, партія "Союз" — 4, Аграрна Партія України — 5, позапартійних 44 депутати.

Того ж дня кримські депутати почали процедуру обрання голови парляменту. Вони так і не змогли зробити вибір поміж двох кандидатур — лідера місцевих комуністів Леоніда Грача та голови Верховної Ради АРК минулого скликання Анатолія Гриценка. Дебати з цього приводу точилися до півночі, однак голову кримського парляменту так і не обрали.

Кандидатуру А. Гриценка внесено в бюлетень для голосування на пост голови Верховної Ради Автономної Республіки Крим коли в залі було зареєстровано 54 депутати із 100. При чому 34 депутати-комуністи відмовилися брати участь у праці сесії. Перед початком праці депутати ухвалили постанову, згідно з якою рішення сесії вважається правомірним навіть за такого невеликого числа депутатів.

Наступного дня 33 кримських комуністи не прийшли на засідання, звинувативши голову Ради Міністрів АРК Анатолія Франчука у тиску на Верховну Раду і фальшуванні результатів повторного голосування вночі 29-го квітня.

На пресконференції Л. Грач заявив, що голосування і праця сесії велися з порушенням закону і демократичних норм. За його словами, на комуністів і безпартійних тиск був такий, що деяких жінок-депутатів довелося охороняти. Все це, за словами Л. Грача, пов'язано з бажанням А.Франчука зберегти прем'єрське крісло, яке він втратить, якщо до влади в кримському парляменті прийдуть комуністи. Фракція заявила про тверду рішучість бойкотувати працю парляменту, аж до підписання міжфракційної угоди і зформування рахункової комісії на пропорційній основі.

Не зважаючи на відсутність комуністів, 48 кримських депутатів проголосували за правомірність сесії і втретє провели вибори голови Верховної Ради. Цього разу кандидат був один — А. Гриценко, за якого проголосували 47 депутатів. Для обрання необхідно зібрати не менше 51 голосів.

Наступне засідання відбудеться 14-го травня. Протягом двох тижнів підготовою праці сесії займатиметься міжфракційна комісія. Не виключається і варіянт винесення на голосування нових кандидатур.

Дискутують про партійність українського парляменту

Київ (УНІАР). — Депутат Верховної Ради України від Соціялістичної Партії Іван Чиж на зустрічі з журналістами висловив свої погляди з приводу партійности парляменту та його можливого голови.

На думку І. Чижа, каменем зіткнення під час праці першої сесії "будуть, безумовно, персоналії". Особливо це стосується обрання голови ВР України, зазначив депутат, "оскільки позапартійність в будь-якому парляменті— це міт". Будь-яким голосуванням депутат приєднується до якоїсь партійної позиції.

На запитання, яким, на його думку має бути голова парляменту, І. Чиж відповів: "Я думаю, що новий Голова Верховної Ради повинен бути не дуже партійним. Членом партії він повинен бути однозначно, але заки він керує парляментом, найперший пріоритет для нього — інтереси держави,інтереси парляменту. Олександер Мороз, на мою думку, був саме таким головою ВР".

Депутат України від Кривого Рогу, Дніпропетровщина, Вадим Гуров сказав, що багато депутатів, обраних у мажоритарних округах, категорично не згідні з принципом формування депутатських фракцій виключно за партійними списками. За його словами, такої думки дотримуються не менше 40 парляментаріїв.

"Ми збираємо підписи і обов'язково, ще до обрання робочих органів сесії, спробуємо вибороти своє право на створення безпартійної фракції. Думаю, що в мажоритарних округах пройшли депутати, яких сміливо можна назвати найрозумнішими, і які складають цвіт нації, і які не терпітимуть утиснення своїх прав".

Звільнено директора ЧАЕС

Київ (УНІАР). — Директор представництва Чорнобильської АЕС в Києві Геннадій Вагін 4-го травня оприлюднив наказ президента Національної атомної енергогенеруючої компанії (НАЕК) "Енергоатом" Нура Нігматулліна про звільнення "за грубе порушення трудових обов'язків та виконавчої дисципліни Сергія Парашина з посту генерального директора ЧАЕС.

У наказі, підписаному 30-го квітня, зазначається, що С. Парашин перевищив свої уповноваження, коли звернувся з листами до Президента України та міністра енергетики, висловивши свою незгоду з принципами створення та діяльности НАЕК "Енергоатом". "Безпідставно вказуючи на порушення ядерного законодавства в процесі реорганізації АЕС, Парашин запропонував призупинити дію організаційно-розпорядчих документів НАЕК "Енергоатом", що є перевищенням його уповноважень".

В наказі С Паршина звинувачується у спекуляції поняттям "відповідальність за безпеку АЕС".

Російські комуністи змінюють тактику

Москва. — Виступаючи на пресовій конференції в Державній думі, голова Комуністичної партії Російської Федерації і лідер комуністичної депутатської фракції Геннадій Зюганов сказав, що його партія радикально змінить свою тактику. Відтепер головні зусилля будуть спрямовані на організацію виступів робітників і селян проти антисоціяльних ринкових реформ і проти політики уряду взагалі.

Г. Зюганов запевнив, що комуністи „матимуть вирішальний вплив у кожній трудовій громаді, в усіх профспілках, а до керівництва партійними осередками висуватиместься молодих і здатних до клясової боротьби людей".

Коментуючи недавню зміну уряду Росії, Г. Зюганов сказав, що „ніякого оновлення не відбулося, до керівництва прийшли ті самі люди, з тією самою політикою, ситуація в країні далі буде погіршуватися, хоч уже й нема куди". Особливо гостро лідер комуністів критикував нового прем'єр-міністра Сергєя Кірієнка за його намір „рухатися шляхом, визначеним для Росії Міжнародним валютним фондом". Головний російський комуніст передбачає, що на осінь в країні складуться такі умови, які приведуть до радикальної зміни влади і зформування „уряду народного довір'я", бо тільки такий уряд „зможе захистити народ від злочинности, корупції і масових злиднів".

Щодо призначення секретарем Співдружности Незалежних Держав російського мільйонера Бориса Березовського, то Зюганов висловився в тому сенсі, що приватний капітал краще освоїть цей простір, ніж „сеендівські структури, які дотепер не виконали переважної більшости власних рішень".

Гамасівці закликають до збройної боротьби з Ізраїлем

Каїр, Єгипет. — Засновник озброєної ісламської організації Гамас шейх Ахмед Ясін запевнив в інтерв'ю для арабського щоденника „Аль-Гайят", який виходить в Лондоні, що має намір в недалекому майбутньому посилити терористичні атаки проти Ізраїля, і закликав палестинського лідера Ясіра Арафата „вернутися до збройних методів боротьби з сіоністами". „Якщо ми цього не зробимо, то не виконаємо нашого святого обов'язку",— сказав А. Ясін.

Готовість до пожвавлення терористичної діяльности Гамасу спостерігачі пов'язують з недавнім вбивством ісламського терориста Могиеддіна Шаріфа. Ізраїльська версія щодо цього вбивства полягає в тому, ніби то був вислід внутрішніх незгод у Гамасі, тим часом гамасівці не сумніваються, що М. Шаріфа вбили ізраїльські агенти.

В інтерв'ю А. Ясін вперше звернувся до Я. Арафата з пропозицію об'єднати зусилля всіх палестинців, бо „тільки так можна успішно протистояти впертості ізраїльтян" і домогтися припинення розбудови жидівських поселень на окупованих Ізраїлем арабських територіях.

ІЗРАЇЛЬСЬКИЙ ВІЙСЬКОВИЙ СУД минулої неділі, 3-го травня, засудив визнаного винним палестинського терориста на чотири терміни життєвого ув'язнення. Терорист, 22-річний палестинець Ріяд Абу Гамдія, був визнаний винним у вбивстві викрадженого ізраїльського вояка, плянуванні березневого вибуху у тельавівській каварні в 1997 році, де загинуло три жінки, та за те, що був учасником дворазової протизної стрілянини, в яких загинуло троє ізраїльтян. Признання за собою вини Абу Гамдії і його спільника були ключовими доказами тієї розправи. Абу Гамдія заявив, що він діяв в обороні покривджених Ізраїлем палестинців.

В Україні

(З інформацій УНІАР)

РОДИНИ ЗАГИБЛИХ ПАСАЖИРІВ ОТРИМАЛИ ПО 1,500 ГРИВЕНЬ

ЛЬВІВ. — Родини пасажирів, які загинули чотири місяці тому в катастрофі у Сальоніках літака Як-42, який належав Львівському авіяпідприємству, отримали одноразову компенсацію в сумі 1,500 гривень (біля 750 долярів). Питання виплати забезпечення досі залишається відкритим.

БОРОТЬБА ЗА ВЛАДУ ТРИВАЄ

ОДЕСА. — Ще до виборів 29-го березня президент Чорноморського християнського центру "Місія для мореплавців" Олександер Сорокін оприлюднив звернення, в якому підтримав на пост міського голови Одеси сьогоднішнього керівника міста Едуарда Гурвіца. О. Сорокін зазначив, що йому "дуже прикро зараз", бо відчуває, що останнім часом праця йде занадто повільно. Він пов'язує цей занепад активности з наслідками "цієї жахливої виборчої боротьби". Він додав, що має на увазі брутальне порушення з боку силових структур законів Божих і людських. Особливо його обурює "штурм виборчої установи задля арешту хворої людини, яку навіть не підозрівається у скоєнні такого типу злочинну, що потребує термінової ізоляції". Мова йде про першого заступника Одеського міського виконавчого комітету Анатолія Ворохаєва. "Мене хвилює, що в Одесі відверто складаються умови існування якогось анклаву, де панує хаос і беззаконня з боку силових структур і це не є перебільшенням. Тому треба молитися, щоб демократичний устрій і далі розвивався в Одесі, бо у іншому випадку не тільки наша екуменічна місія для мореплавців загине, але й ніхто не буде більш цікавитися містом, де запанувала тоталітарна ідея з усіма наслідками того", — сказав О. Сорокін. Він розповів, що після проведеного обшуку в помешканні матері А. Ворохаєва, до неї вже двічі з'являлися працівники правоохоронних органів. 29-го квітня вони прийшли о 8-ій годині вечора, а 30-го квітня — о 8-ій годині ранку. Причини цих відвідин не пояснюють. Працівники міського виконавчого комітету викликають до слідчих. Біля будинку Одеської Міської Ради 30-го квітня встановлено загорожу. Додаткові входи до будинку заблоковано автомобілями. Огорожі встановлено і біля міської адміністрації, керівники якої вважають, що є небезпека чергової силової візити правоохоронців.

КИЇВСЬКУ МІСЬКУ РАДУ ОЧОЛИВ О.ОМЕЛЬЧЕНКО

КИЇВ.— Олександра Омельченка обрано головою Київської Міської Ради. Він отримав 57 голосів із 68 можливих. Лідер Київської міської організації Народного Руху України Ярослав Федорин заявив, що обраний голова не є леґітимним, бо законодавче поле про місцеве самоврядування залишається неврегульованим.

ЗУПИНЕНО П'ЯТИЙ БЛЬОК ЗАПОРІЗЬКОЇ АЕС

КИЇВ. — Здійснено плянову зупинку п'ятого енергетичного бльоку Запорізької АЕС. Передбачається, що він знову почне працювати з 5-го серпня після того, як до нього завантажать свіже паливо. Не пізніше 10-го травня має стати до ладу третій енергоблок станції, який закрили 2-го травня для ремонту головного електротрансформатора.

ТРИВАЮТЬ ЗМІНИ ПЕРСОНАЛУ

КИЇВ. — ПрезидентУкраїни Леонід Кучма підписав указ про звільнення Валерія Асадчева з посту голови державної адміністрації Московського району Києва та Василя Кошиця з посту голови державної адміністрації Долинського району Івано-Франківщини, у зв'язку з обранням їх до Верховної Ради України. Державну адміністрацію Московського району Києва очолив Дмитро Гупенко.

С.ХМАРА ПРОТИ М.КОСІВА

КИЇВ. — Суд Печерського району Києва розглянув скаргу Степана Хмари і ухвалив рішення про визнання недійсним обрання Михайла Косіва на депутата України. М. Косів кандидував у тій же 116-ій окрузі, що й С. Хмара. Генеенральна прокуратура України відхилила це рішення Печерського районого суду. Мандат депутата українського парляменту таки отримає представник Руху М. Косів.

ВИСТАВКА "ЛЮДИ І ВІЙНИ"

КИЇВ.— Тут від 8-го до 22-го травня 1998 року у виставкових залях Дирекції виставок Спілки Художників України експонуватиметься фотовиставка "Люди і війни", організована Міжнародним Комітетом Червоного Хреста (МКЧХ) і Товариством Червоного Хреста України. Виставку, на якій представлено 140 фотографій з архівів МКЧХ у Женеві, 40 свідоцтв очевидців різноманітних конфліктів і чотири уривки з женевських конвенцій вже побачили мешканці шістох найбільших міст Російської Федерації. Виставка знайомить з фотодокументами із 62-ох країн світу, що охоплюють період від 1859 до 1996 року. У майбутньому цю виставку показуватиметься у основних містах України, а також у Білорусі, Молдові, Естонії, Латвії та Литві.

У СВІТІ

У НЕДІЛЮ, 3-ГО ТРАВНЯ, німецькі засоби масової інформації повідомили, що найновіші генетичні аналізи стверджують, що найдені у Берліні в 1972 році тлінні останки є Мартіна Бормана, колишнього приватного секретаря Адольфа Гітлера, котрий допомагав організувати голокост і про котрого ходили чутки, що після Другої світової війни він втік з Німеччини. Газета „Світ в Неділю" (Вельт ам Зонтаґ) і журнал „Дзеркало" (Дер Шпіґель) підтвердили, що Вольфганг Айзенменґер, спеціаліст з ділянки Ді-Ен-Ей, зробивши порівняння зразків із одним з живучих рідних Бормана, дійшов до висновку, що знайдені тлінні останки справді належать М. Борманові. В минулому різні особи твердили, що бачили М. Бормана в різних країнах: Арґентині, Бразилії, Італії або в країнах Центральної Америки. Мабуть прийшов кінець цим здогадам.

В АМЕРИЦІ

У НЕДІЛЮ, 3-ГО ТРАВНЯ, космічна ракета „Колюмбія" і залога щасливо приземлились на летовище Космічного центру ім. Кеннеді у Кейп Каневерал на Фльориді після двотижневих ляборaторійних експериментів, які значно просунули вперед мозкові досліди, не зважаючи на несподівану загибель деяких звірят. Годину після приземлення залогу взято та медичну перевірку, котра як кажуть буде тривати впродовж багатьох днів. Шестеро зі залоги відсвяткували в ношах, бо лікарі хотіли захоронити їхній невагомий стан. Працівники Крайового управління аеронавтики і дослідження космосу (НАСА) також дуже швидко розладували звірят, щоб науковці могли розпочати розтин кількох десяток уцілілих щурених і майже 2,000 риб, слимаків, цвіркунів і дорослих гризунів, що два тижні перебували в космосі. Більшість щурених погинули в космосі через материнське занедбання.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054.

UNA & Svoboda tel.: (973) 292-9800; Svoboda Fax: (973) 644-9510; UNA Fax: (973) 292-0900

Postmaster, send address changes to: Svoboda, P. O. Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

Periodicals postage paid at Parsippany, NJ 07054 and additional mailing offices.

Передплата на рік $100.00, на півроку-$60.00. Для членів УНСоюзу $75.00 річно, на півроку-$40. За кожну зміну адреси-$1.00. Чеки і грошові перекази виставляти на "Svoboda".

Статті і дописи підписані авторами, не мусять відповідати поглядам редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли.

Головний редактор: Зенон Снилик

Soyuzivka UNA Estate: 216 Foordmore Rd., Kerhonkson, NY 12446 (914) 626-5641, Fax (914) 626-4638, e-mail: fqsst@aol.com

НАТО поповнилося членами

Отже — сталося. Пройшли місяці дебат в руслі закордонної політики ЗСА. В даному випадку — дискусій щодо підтвердження Сенатом домовлень у Мадриді про поширення НАТО, з першочерговим прийняттям до нього Польщі, Мадярщини та Чехії. Дискусій, в основному пов'язаних з фінансовим аспектом вступу до Північно-атлантійського оборонного союзу згаданих сусідів України та з питаннями про вплив цієї процедури на двосторонні й багатосторонні стосунки З'єднаних Стейтів Америки з іншими країнами.

Для підкреслення поважности перебігу голосування та його значення, сенатори голосували згідно з традиціями, що зародилися на самому початку діяльности Сенату ЗСА. Перед голосуванням ці державні мужі достатньо довго дебатували, у висліді чого й відкинено поправки окремих з них про відсунення терміну поширення НАТО та спроби бльокування американської політики "відкритих дверей" до цієї організації, між іншим, пропозиції щодо впровадження трирічного мораторію на прийняття до нього наступних кандидатів у члени.

Мабуть, не останнє значення для успіху ратифікації цього документу мав виступ Президента ЗСА Билла Клінтона, котрий наголосив, що підтвердження згаданих домовлень стане наріжним каменем дальшої розбудови НАТО, а з тим і чи не найголовнішою запорукою успішного крокування дорогою миру й демократії в Европі. Довідавшись, що після багатогодинних дебатів Сенат вирішив прийняти до НАТО Польщу, Мадярщину та Чехію, Президент підкреслив, що американська підтримка розбудови цієї організації є однозначною та що провідна роля ЗСА у ділянці безпеки в світі не викликає сумнівів, і тому є "солідні понадпартійні підстави для дальшої активної ролі ЗСА" в ньому. "Прилучення цих трьох демократій до нашого союзу зміцнить НАТО, поширить сферу стабільности в Европі, зменшить риск того, що наші чоловіки й жінки будуть покликані на поле бою в Европі". Дякуючи керівникам більшости та меншости в Сенаті, Б. Клінтон підкреслив, що голосування в ньому продовжує традиції Гаррі Трумана, Джорджа Маршалла, Артура Вандерберга та інших політичних гігантів, які висловлювалися за те, щоб ЗСА активно долучалися до світового співіснування після Другої світової війни і були одним з творців НАТО. Судячи з того, що думає з приводу успішного сенатського голосування один з дорадників Президента Джеремі Рознер, це голосування є підтвердженням серйозного ставлення ЗСА до НАТО, їх активности в Европі та, між іншим, є підтримкою для Польщі, Мадярщини та Чехії.

Те, що Сенат схвалить прийняття до НАТО згаданих нових його членів, якихось серйозних сумнівів не викликало (навіть попри, як ми попередньо писали, "вакуумну бомбу" сенатора Р. Торрічеллі, який, зрештою, трішки нею помахавши, все ж проголосував "за"). Тим приємнішою "несподіванкою" для багатьох політиків стало прийняття сенатської резолюції 80-ма проти 19-ти голосами. Зрозуміло також, що факт прийняття до НАТО Польщі, Мадярщини та Чехії значною мірою підтверджує зацікавлення ними ЗСА, що більш ніж відчутно зросло з досягненнями цих трьох країн у праці для зміцнення в них демократії, економічної та суспільної стабілізації. В цілому ж, наскільки взаємовигідними та міцними виявляться зв'язки цих країн з рештою членів НАТО, покаже майбутнє.

Безперечно, що ще одним з найвагоміших факторів, які вплинули на прийняття Сенатом ЗСА згаданої резолюції, була стабільність стосунків між законодавчими та виконавчими гілками влади в трьох новоспечених членах НАТО, де, якщо йдеться про вирішення найважливіших для держави питань, переважна більшість політиків, відкинувши амбіції та міжпартійні чвари, роблять одну справу. Саме це й говорить про не пустословний, а дійсний патріотизм і демократів, і комуністів, і націоналістів — лівих, центральних, правих і "незалежних". Отже, як переконуємося, в незалежних — як і Україна — Польщі, Мадярщині та Чехії на патріотизмі таки розуміються.

Сильною завжди буде та держава, котра має сильний народ. Народ, у якого й ліві, і центральні, праві й "незалежні" — єдині. Народ, що, як працьовитий, підприємливий та заможний народ американський, гордий від права таким називатися.

Ярослав Гайвас

ДВІ РІЧНИЦІ

Люди і людські громади живуть не лише великими подіями і вчинками, але й великими ілюзіями. Знаменним фактом в історії Европи народів була "Весна народів" 1848 року. Вона стала початком зрушення і основою сучасного світового ладу, будованого на національно-суверенному принципі.

Велике пробудження націй

Національні революції струсили деякими імперськими країнами, багато етносів своїми могутніми, як на той час, заходами засвідчили потяг до свого відродження. Рік раніше Москва (1847) розгромила Кирило-Методієвське Братство в Києві. Запроторила в тюрми велику частину збудженої української провідної верстви на чолі з Тарасом Шевченком. А рік пізніше, в травні 1848 року, постала Головна Руська Рада, яка виписала принцип єдности українського народу і його окремішности та взяла участь у з'їзді слов'янських народів, що відбувся у Празі в червні 1848 року. Політично слов'янські народи були тоді слабі і Відневі вдалося придушити той рух на якийсь час. Одначе корінням вже було засіяне і збуджена стихія набирала розгону та сили. Здорова і творча ідея торувала собі шлях. А плоди її нині заколосилися не лише на слов'янській землі, але всюди, де народи визрівали до свобідного життя.

В цьому також році в Лондоні появилася друком брошура Карла Маркса "Комуністичний маніфест", яка з часом стала дороговказом у протилежному напрямку. Ідеї "Весни народів", що виймли з націй і працювали для них, органічно росли й розвивалися в національному середовищі. Ідеї "Комуністичного Маніфесту" не виросли з народного ґрунту. Вони були продуктом візії Маркса, яка мала на увазі економічні процеси і вважала їх важливішими, аніж національно-духові. Маркс був типом інтелігента, що не вріс в ніякий нарід, типом, який французи окреслили "дерасіне". Вирісши на німецькому ґрунті, за молодих літ не лише вростав в тодішні соціяльні рухи, але через них та їхнє майбутнє бачив майбутнє людського роду. А це була епоха економічних і соціяльних зрушень. Сьогодні через таку епоху проходить російський народ, коли одиниці за дні і тижні стають мільйонерами і державними потентами, очевидно, коштом мільйонів бідних, коштом людських мас. Нині це названо "диким капіталізмом", який в Росії ще не викликав такої потужної реакції, як нею в Західній Европі того часу був Маркс. Парадоксальним новочасним фактом є, що після жахливого досвіду европейського раннього капіталізму з його зловживаннями і могутніх европейських виступів, що прибрали характер соціяльних революцій, діється те саме. Колись „раббер баронів" уважалося суспільними п'явками, а нині їх в Росії роблять міністрами.

Маркс бачив вихід з того кошмару, коли восьмилітні діти працювали цілі дні у брудних і напівтемних фабриках голодні, а пересічний вік їхніх батьків був нижче тридцять років, у соціяльному кривавому перевороті.

Один жах марксизм замінив на інший

І не диво, що знайшлася така людина, як Маркс, що вихід з одного жаху бачила в започаткуванні ще більшого жаху. Диво в тому, що знайшлися тисячі й мільйони людей, які повірили у цей „вихід", постійно його поглиблювали, розбудовували, вирощували. На думку тих численних людей, Маркс створив нову велику історичну епоху, яка мала повести людський рід на могутні висоти, „Світле майбутнє" було здійснене в російському Совєтському Союзу. Комуністичний Маніфест там виходив мільйонами примірниками з „мудрими" коментарями.

Світові вчені давно відкрили, що в коли в науці економіки Маркс не позбавлений цінних завважень, то його візії і пророцтва з маніфесту далекі від життя, є маячінням талановитої, але збитої з нормального життєвого шляху людини. „Привид комунізму", що переслідував і вкінці мав проковтнути Европу з її великим і неповторним минулим, розцвітав влсне на звалищах „Комуністичного Маніфесту". Середня верства суспільства, прозвана словом „буржуазія", визнана сьогодні найздоровішою частиною людства. З величезних бібліотек і книгосховищ, в першу чергу у ЗСА, зникають кількатомові вчені елябораті, які „були всім", а тепер „є нічим".

Де є Маркс? Де численні катедри по університетах, присвячені власне „теорії клясової боротьби". Багаті і бідні були й завжди будуть, але не боротьба між ними визначує шлях розвитку людства. Очевидно, що суперакумуляція капіталу була і є, а в деяких країнах у дуже яскравих вимірах, і це нездорове суспільне явище. В різних країнах здають собі справу й намагаються цю проблему регулювати. В деяких країнах суперакумуляція капіталу доходить до критичної межі. Нові капіталові барони намагаються перебирати від держав різні функції, мовляв, вони їх краще будуть виконувати. В ЗСА вже народжується література на ту тему, в якій учені розбирають проблеми суперництва зростаючого приватного капіталу, який в деяких випадках вже переростає силу державних чинників. Але є цілий ряд суспільних і політичних та інших проблем і завдань, яких приватний капітал, хоч би який великий він не був, виконати не зможе. Отже, щось зовсім іншого і протилежного до ілюзій Маркса, який зростанню потуги приватного капіталу протиставив пролетаріят, що мав силою захопити переваги в суспільстві і перебрати в свої руки власництво, а за тим і владу в державі. Власництво, силою і злочинами, большевики перебрали, але державні й партійні бюрократи не лише не вміли ним господарити, але й довели до цілковитої руїни. З перспективи стоп'ятдесятирічної появи Марксового „Комуністичного Маніфесту", який створив ілюзію і дав фактичну ідеологічну і ґрунтовну підбудову до того, чим став продовж 150 років комунізм, якраз добрий час кинути оком на нього. Тим більше, що саме тепер в розпалі будова нової світової дійсности, яка є повним запереченням „Комуністичного Маніфесту" і мільйонів сторінок та безчисленних слів, проголошених у його обороні і на його хвалу.

Маркс та його наслідники і визнавці, а було їх незлічиме число, не зуміли передбачити, до чого веде марксизм, але ж після його жахливого експерименту, здавалося б, вже ніхто і ніколи не буде визнавати фантазій повисуваних у ньому. Та так не є. Оце в світі, а особливо в Америці, появилися нові його видання, деякі люксусові, інші з „глибокими" позитивними аналізами. Але це вже не відноситься до Маркса та його брошури, а до характеристики тих людей.

„Весна народів" триває

А „Весна народів" була одним з найголовніших чинників, що породив національні рухи слов'ян. Насамперед українського народу. Після цього Прага стала духовою столицею цих народів. Але найцікавіша роля Москви у відношенні до цього. Спершу Москва була негативно наставлена до „Весени народів" і дальших наслідків. Але після короткого часу змінила свою поставу. Не зважаючи на те, що організатори „Весни народів" і всі учасники були проти запрошення Москви до участи. Довгою чергою посунули російські дорадники до Праги і почали одурманювати і підкуповувати чеських вчених, політиків і взагалі громадян. Після десятків років таких заходів Прага стала приятелем Москви, центром російської імперіялістичної пропаганди. Але чехи, висококультурний нарід, не переступили границі. Вони намагалися бути в приязні з іншими слов'янськими народами, а спеціяльно з українцями, яким вони багато помогли після появи більшого числа українських еміґрантів. Але політично вони завжди були пов'язані з Росією. Аж в останніх роках настав перелом, хоч різні чеські політики, а між ними і теперішній президент Гавел, не без того, щоб лідтримати росіян і Росію.

Прага знову стає столицею слов'ян. Там є центри усіх слов'ян, світові інституції, що цікавляться і працюють у слов'янських справах, там є „Радіо Свобода" зі слов'янськими відділами, там є велике українське радіовисилання і зростає українська ділова еміґрація. Значення Праги як слов'янської столиці щораз важливіше, в чому немалу ролю грає традиція „Весни народів".

З ЛИСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ

Ватикан, Польща і ми

Дуже велике здивування спричинила вістка на першій сторінці „Свободи" з 15-го квітня ц. р. п. з. „Одруженим греко-католицьким священикам не можна працювати в Польщі". У цій новинці повідомляється „що українські єпископи в Польщі отримали доручення державного секретаря Ватикану видалити з Польщі усіх греко-католицьких священиків, які є одружені, бо праця одружених священиків викликує проблеми".

Які проблеми присутність одружених священиків викликує, у цьому твердженні не пояснюється. Дальше, у цьому дорученні вимагається притримуватися вимог Польської Католицької Церкви щодо целібату священиків. Тут належно запитати державного секретаря Ватикану Кардинала Анджельо Содано, який передав розпорядження видалення з Польщі усіх греко-католицьких священиків, які є одружені, на підставі якої логіки і чому видаляються одружених українських греко-католицьких священиків з довголітньої католицької держави і чому не видалювалося одружених греко-католицьких священиків з Польщі перед Другою світовою війною? Що лихого ті теперішні українські священики Ватиканові і Польщі вчинили, чим вони провинилися перед людьми, чому їх так безмежно дискримінується? Що сталось із заповіддю Божою „люби ближнього свого, як себе самого"? Де тут є етика, де є гуманність, де тут є придержування демократичного трактування співжителів?

Як відомо, на Берестейській унії, під час понтифікату Папи Климента VIII, що відбулася 8-го жовтня 1596 року, дозволено нам зберегти православну обрядовість, церковнослов'янську мову в Богослуженні, а також дозволено одруженим питомцям бути висвяченими єпископом на греко-католицьких священиків. До цієї категорії священиків належав також мій покійний батько о. Теофіль, який одружився 1922 року, а був висвячений на священика Єпископом Йосафатом Коциловським 1923 року в Перемишлі.

Ті одружені наші священики в передвоєнній Польщі були релігійними і національними провідниками, виховниками молоді та опорою перед денаціоналізацією і латинізацією нашого обряду.

Одружені священики є зобов'язані перед Богом подвійною присягою, а саме присягою на священнослужителя, яка закінчу-

(Закінчення на стор. 3)

У справі фестивалю в Ню Джерзі

Як голова Фестивального комітету вважаю необхідним поінформувати нашу спільноту, чому ми відмовили нашу участь у багатонаціональному виступі, що відбудеться 26-го вересня 1998 року в Гарден Стейт Артс Центрі.

Почавши від 1990 року, число відвідувачів Українського фестивалю в Гарден Стейт Артс Центрі в Ню Джерзі з різних причин постійно зменшувалось. До такого стану найбільше причинилися новоорганізовані фестивалі по громадах і перенесення дати нашого фестивалю із червня на вересень, що не задоволяло багатьох відвідувачів.

В цьому часі Артс Центр зменшував наш бюджет, а збільшував свої адміністративні видатки. Наші прохання показати їх розчислення все були відмовні. У відповідь погрожували, що якщо не здобудемо більше фондів, то не буде більше фестивалів. В результаті цього в 1997 році вже не дозволено нам вживати сцени. Мистецькі виступи в парку під голим небом ще більше знеохотили людей. Всі наші переговори з управою центру кінчалися тим, що ми не приносимо досить грошей.

В плянуванні на 1998 рік центр повідомив нас, що нам не прийдеться окремого дня, а радше прилучується нас до інших малоприбуткових етнічних груп, а саме поляки, українці, словаки, жиди і китайці, які оформиться під назвою „Багатокультурний фестиваль". Також сказано, що ця група може спільно вживати тільки парк, бо головна сцена буде в процесі ремонту. Невдоволені таким рішенням етнічні групи написали листа до преси і до губернатора К. Вітман, але покищо жодних змін не зроблено.

Тому, що Артс Центр не обіцяє змін і на другий рік, то можна припускати, що їх метою є позбутись етнічних фестивалів і не поносити за це відповідальности. Як нам відомо, польський комітет також відмовився від спільної участи.

Після довших нарад з Управою Стейтової Ради УККА, ми рішили може трохи на меншу скалю, але продовжувати Український фестиваль. Ми вже заплянували відбути цей фестиваль 26-го вересня у великому парку у Виппані, Н. Дж., а опісля традиційну забаву в Готелі Рамада в Іст Гановер. Парк великий, положений між головними дорогами з великою паркувальною площею. Про докладніші дані своєчасно будемо інформувати.

За Фестивальний комітет

Люба Сіра,
голова

Оксана Максимишин,
с. Голгочі

МАРІЯ

II

Вчителька, голублячи і заспокоюючи свою здібну ученицю, декілька разів прочитала листа, але бачила, що не все доходить до свідомості дівчини, крізь сльози, тремтячою рукою, бо і її розтривожила сповідь Марійного батька, ще й письмово переклала листа.

І вже вдома, при нічному світлі, Марія затуманеним зором читала-перечитувала листа і серденько її рвалось на шматки від болю й жалю, коли дочитувалася до того місця, де тато розказував, як повернувшись від каси і не заставши на пероні своїх любих Марій, до хрипоти, крізь розпач і гіркі сльози, гукав їх і рвав волосся у безтямі. А потім цілий тиждень просидів у тяжкому мовчанні на холодних сходах, чекаючи, як дива, їхнього повернення. А серце вогнем пекло в грудях і туга чорною габою огортала все його єство. А коли, навіть не пам'ятаючи якими шляхами, добрався додому, то батьки жахнулися, глянувши на нього. Та й сам він не впізнав себе, коли глянув у дзеркало, бо чорні, як смола кучері, які так любила гладити Марія, побіліли, наче б на них випав перший сніг...

А під вечір Марійні полиново-гіркі роздуми розбились на дрібні черепки об пакунок та лист від батька, в якому він сповіщав про те, що незабаром вишле їй запрошення і вона зможе приїхати до нього в гості, а може й назавжди. І серце дівчини вже жило надією на зустріч з батьком, якого ніколи не бачила, не чула й голосу його, але любила всім своїм серцем. Здавалося їй, що півсвіта б його навіть серед натовпу людей.

Своєю великою втіхою поділилася й з коханим. І вже вдвох мріяли про той час, коли смаглява голівка Марії притулиться до теплих батькових грудей. Й серця їхні мліли від радісних думок й жагучих поцілунків. А солов'ї заливалися трелями у пишно-квітучих садах, чаруючи закоханих і весь світ ніжним збавливим співом. Та всі ніжності до омріяної зустрічі обірвало тверде материнське: „Ні!". Хоч запрошення від батька вже лежало між сторінками дівочого щоденника, якому вона довіряла всі свої тривоги, хвилювання, роздуми. „Ні, нікуди я тебе не відпущу!" — було пострілом у юне серце.

— Якщо ти поїдеш до батька, то уже не повернешся. Я це знаю. А як же я буду жити без тебе, доню моя? — плакала мати і крізь сльози повторювала: „Ні, ні, ні!". А дочка наче завмерла, прихиливши до стола обезкровлене обличчя.

Горло здавлював пекучо-тугий клубок жалю, який навпіл краяв серце і душу. А думки голосили: „Мамо, матусю! Що робиш! Згадай, як ти, заломивши руки, гірко ридала й місця собі не знаходила, коли бабуся, вмираючи, призналася, що згрішила перед тобою. Бо коли ми вже жили в цьому селі і ти лежала у тифозній гарячці, батько якимось чином все ж розшукав тебе і дуже-дуже просив відгукнутися. А бабуся сказала, що тебе тут нема, бо боялася залишитися на старість самотньою.

Але ж її можна зрозуміти, бо в неї крім тебе й мене не було нікого. А у тебе, мамо, є чоловік і є ще діти. А ти йдеш бабусиним слідом і рвеш моє серце надвоє, бо я люблю і тебе, і тата, і хочу, дуже хочу бути з вами, але разом нам вже ніколи не бути. Це трагедія нашого життя, і хоч поїздкою до батька треба стишити біль наших сердець. Чи я повернулася б? Може, й ні. Господи, допоможи мені пережити цей удар, від якого тьмариться в очах і пече в грудях". Уста дівчини німіли, а душа обливалась гіркими сльозами. А потім все поплило перед очима, різкий біль перетнув груди, і Марія впала на тверду й холодну долівку.

Три дні пролежала в гарячці, марячи, і тільки одна думка ледь жевріла в її душі — спогад про батька й Бога. Цей спогад породив і німу молитву, яку конче треба було проказати вголос, але на мала на це сили. А коли нарешті встала, то якась збайдужіла й опустошена йшла на роботу. Поверталась додому і знову щось робила — бездумно і мляво, наче ввісні. І тільки вечорами, сидячи в садку на лавочці поруч з коханим, оживала і гронами калини рум'янилися її змарнілі щічки. Та згодом і ці відрадні вечори відійшли в минуле. Бо після довгих тяжких роздумів, від яких мокріла подушка і боліло серце, змусила себе, тамуючи палкий жар кохання в душі, зробити рішучий крок назустріч розлуці з милим. Думки про те, що вона не до пари йому, він ось-ось буде дипломованим інженером, а у неї тільки сім клясів за плечима, отож вона не може бути йому мудрою дружиною-порадницею, а лише тягарем та обузою, не давали їй спокою і обпікали вогнем сорому за те, що нестатки сімейні і вітчимове суворе „нехай працює!" не дозволили їй стати в один ряд з коханим. А була ж здібною ученицею. Засмученому хлопцеві сказала на прощання, крізь тремтіння в голосі і біль у душі, що любить іншого.

О, молодість, яка ти недалекоглядна! Яка безрозсудлива і легковажна. Твої помилки інколи тяжіють над людиною все життя. Марія переконалася у цьому, коли поспішливо вийшла заміж за хлопця-робітника. Він своєю любов'ю старався полегшити скриті страждання дружини, про які здогадувався, але мовчав, беручись своїми щирими співчуттями завдати коханій ще більшого болю. Жили вони якось дуже тихо і спокійно, наче в якомусь загіпнотизованому колі. Тільки інколи Марія без будь-яких причин починала гірко плакати, і тоді стривожений чоловік заспокоював її, голублячи й цілуючи, як малу дитину, аж поки, схлипуючи, вона не засипала. А в душі його наростала тривога за їхнє майбутнє, якому, здавалося, загрожувала розлука, бо знав, що затишшя буває перед бурею.

(Продовження буде)

ПОЗДОРОВЛЕННЯ З ЛЮРДУ

Як Христос Воскрес по смерти —
Триденної в гробі,
Так Воскресла наша Церква
І Україна безсмертна,
По Божій подобі.
Так воскреснуть в своїм тілі —
З мертвоти — зотління,
Наші предки в Україні,
Що служили батьківщині —
В надії на воскресіння,
Життя вічне і спасіння,
В небесній країні.

L'Abbe Pryjma Wasyl
8 bis, rue de l'Ukraine
65100 LOURDES — France

НЕ ЗВАЖАЮЧИ НА ЩОДЕННІ гнівні протести з вимогами економічних і політичних змін, ідонезький президент Сугарто в п'ятницю, 1-го травня, заявив, що виключає будь-які політичні реформи перед закінченням його останньої п'ятирічної каденції, котра закінчується у 2003 році. Крім того, він також наполеглию заохочує військо країни швидко реаґувати проти всяких загроз громадського порядку в державі. Тисячі студентів вже кілька місяців демонструють, не зважаючи на існуючу досі найпекучішу економічну кризу. Міжнародний валютний фонд відклав на неозначений час заплянований 43 блн. дол. допомогу, бо президент Сугарто не дотримує них даних обіцянок про економічні реформи. Одначе офіційні чинники ЗСА та МВФ кажуть, що Індонезія робить достатні успіхи, щоб надати їй ще 1 блн. дол. наглої допомоги.

ДЕРЖАВНИЙ ДЕПАРТАМЕНТ у четвер, 30-го квітня, повідомив, що не зважаючи на минулорічні вибори нового поміркованого президента, Іран залишився „ найбільш активною державою підтримки тероризму". У своєму річному звіті про справи міжнародного тероризму Державний департамент підкреслює, що іранський президент Мохаммед Хатамі та його співробітники прийняли „більш згідливу" політику красномовства і навіть публічно засудили деякі вияву тероризму, але їхні слова розминаються з вчинками. Згаданий звіт стверджує також, що „покищо немає жодних доказів у зміні політики Ірану, котрий дальше приділяє значну підтримку терористичним організаціям і вбивствам своїх дисидентів закордоном". Звіт приготований на вимогу Конгресу зазначує також, що в минулому році уряд Теграну був відповідальний за 13 підступних убивств — більшість з них у північному Іраку проти членів головних іранських опозиційних угрупувань.

Ліга Українських Меценатів

Два з половиною роки тому в Міністерстві Юстиції України було зареєстровано Лігу Українських Меценатів, до якої ввійшли такі знані благодійники з Торонто, як Петро Яцик, Ераст Гуцуляк, Юрій Ємець, а з України — Володимир Загорій (фармацевтична фірма „Дарниця", генеральний директор), Андрій Тавпаш (львівська кондитерська фабрика „Світоч", генеральний директор), Іван Кікта (голова дрогобицького кооперативу „Електроніка"), Галина Підопригора, що має в Харкові приватну фірму „У Галини", голова сільськогосподарського колективного господарства з Черкащини Володимир Кравченко, бізнесмен з Російської Федерації Василь Дума, генеральний директор заводу „Київгума" Микола Кравець та інші.

Згодом до Ліги вступили відомі керівники підприємств зі Львова Роман Беряк (фірма „Галичфарм") та Любомир Буняк (підприємство магістральних нафтопроводів „Дружба") й керівник благодійницької лютеранської місії „Думки про віру" Ярослав Шепелявець, громадянин ЗСА, що живе в Києві. Кожен із членів Ліги має авторитетний „послужний" список добрих справ (їхній перелік забрав би справді багато місця), всі вони — гідні духовні спадкоємці таких великих українських меценатів, як Гулевичівна, Милорадович, Симиренко, Чикаленко, чиї імена записані золотими літерами в історії нашої культури.

До речі, двох із них — Петра Яцика й Ераста Гуцуляка — саме за велику благодійницьку діяльність було нагороджено орденами „Почесна Відзнака Президента України".

Члени цього своєрідного клюбу на своїх зборах вирішують спільними зусиллями здійснити якусь корисну справу. Це не відміняє всього того, що кожен із них робить у цьому розумінні індивідуально. Скажімо, П. Яцик нині здійснює видання „Історії України-Руси" М. Грушевського англійською мовою, Е. Гуцуляк кілька років тому подарував під українську амбасаду будинок в Оттаві, Ю. Ємець профінансував фільм про комуністичні репресії в Україні „Вічная пам'ять" і видав італійською мовою при Римському університеті монографію Оксани Пахльовської „Українська література. Тисяча років". А Галина Підопригора побудувала під Харковом церкву й утримує сирітський будинок, де є 250 дітей, яких вона охрестила й стала їхньою хрещеною матір'ю.

Вже на перших своїх зборах меценати прийняли програму „Українська мова — дітям України", вирішивши допомагати виданню книг для дітей — тій справі, яка нині в молодій державі майже на грані катастрофи. Зусиллями Ліги з'явилася, рекомендована Міністерством Освіти України, читанка „Я дитина України", було профінансоване прекрасне подарункове видання „Української абетки". Значна частина тиражу передана в Східну діяспору, а також у південні й східні регіони України. Ліга допомогла з'явитися друком ще цілій низці таких важливих, як „Героїзм і трагедія Холодного Яру", книг, допомагає матеріяльно в проведенні конкурсу акторів-читців ім. Лесі Українки в Києві і в Криму...

Однією з пріоритетних програм Ліги на найближчий час визначено й проведення разом із Міністерством Освіти України конкурсу на кращі підручники з історії для загальноосвітніх середніх шкіл. Річ у тому, що сьогодні в різних регіонах діти навчаються за різними підручниками. Деякі з них вже морально застаріли, деякі написані наспіх і методом перефарбування: чорне в оцінці явищ, людей та подій у добу комуністичного режиму механічно ставало білим, і навпаки. Однак у тих книгах немає вдумливої й серйозної аналізи всього минулого українського народу, його боротьби за національне визволення у різні історичні періоди. Ще деякі з підручників справляють враження сухих і нудних довідників, оскільки всуціль заповнені „неперетравленими" фактами, іменами й датами, і дітям важко — та й нецікаво — вивчати важливий для їхнього світоглядного формування шкільний предмет за такими текстами. Часто ефект від них прямо супротивний сподіваному.

В ідеалі шкільні підручники з історії України бачаться не тільки концептуально виваженими з погляду історії (тут своє важливе слово мають сказати науковці), не тільки погодженими з програмами вивчення того предмету в сучасній школі, з особливостями методики його викладання (на сторожі цього стоять учителі й методисти). Такі підручники бачаться й справді цікаво написаними, аби дітям хотілося читати їх не лише через те, що в них задається домашнє завдання. Тому до журі конкурсу включено й найвідоміших сьогодні українських письменників — авторів найпопулярніших історичних романів. Серед них — Павло Загребельний (голова журі), Роман Федорів і Роман Іваничук; з культурологів представлено академіка Івана Дзюбу й професора Анатолія Погрібного (недавнього заступника міністра Освіти України). Дуже авторитетний склад істориків: академіки Ярослав Дашкевич і Ярослав Ісаєвич, професор Юрій Мицик; з Торонто до журі увійшли доктори Френк Сисин та Орест Субтельний. Міністерство Освіти представлено заступником міністра Олександрою Савченко, академіком Педагогічної академії наук та начальником головного управління Міністерства Освіти, кандидатом філософських наук Віктором Огнев'юком; є тут і вчителі середніх шкіл та методисти з педвузів.

Звичайно ж, делегувала Ліга до журі й своїх представників: її президента Петра Яцика, голову акціонерного товариства „Світоч" Андрія Тавпаша й генерального директора Державного підприємства магістральних нафтопроводів „Дружба" Любомира Буняка, генерального директора фармацевтичної фірми „Дарниця" Володимира Загорія, виконавчого директора благодійницької місії „Думки про віру" Ярослава Шепелявця.

Нині на адресу Ліги українських меценатів (Київ, вул. Володимирська, 42, к.30) уже надійшло кілька рукописів. До речі, конкурс закритий. Це значить, що автор підручника подає його під девізом, а в іншому конверті на адресу Ліги розшифровує свою особу. Отож, на журі не „давитимуть" ніякі авторитети й не буде ніякого тиску — воно розглядатиме тільки тексти, керуватиметься лише своїми — колективно сформульованими — критеріями в їх оцінці. Переможцям конкурсу передбачено премії в сумі, еквівалентній 3,000 амер. дол. Рукописи, які буде визнано накращими й рекомендовано Міністерством Освіти для вивчення в школі, Ліга видрукує своїм коштом.

У травні ц. р., коли відбудуться чергові збори Ліги, будуть підбиті перші підсумки конкурсу.

Михайло Слабошпицький

Ватикан...

(Закінчення зі стор. 2)

ється словами ...„присягаю до кінця свого життя не покидати Церкви і парафії, що буде мені надана, а ревно займатися нею... Нехай Бог у Тройці Єдиний і свята Євангелія поможуть мені виконати".

Друга присяга — це шлюбна, у якій кажеться ...„присягаю Тобі любов, вірність-чесність подружню аж до смерти. Так мені Боже допоможи в Тройці Святій і всі святі".

Після проаналізовання цих двох присяг, приходить на думку, чим тут може бути оправданим вигнання з католицької держави цих ідейних богослужителів, які додержуються їхньої святої присяги, які їхнім прикладним життям доказали вірність і любов Богові і своїм ближнім, де тут почуття етики, де тут почуття справедливости?

Запитаймо ватиканських достойників чому вони знову повторюють ганебну „Акцію Вісла" із 1947 року відносно одружених українських грекокатолицьких священиків?

На закінчення цих рядків запитаймо представників Ватикану, чи повинен Уряд вільної України подібно поступити з поляками і „видворити" з української держави усіх польських священиків-целебсів, бо „вони викликують проблеми"? Чи сподобається це ватиканським достойникам?

Любомир Калинич
Ірвінгтон, Н. Дж.

Клюб Сеньйорів у Сан Сіті

В середу, 22-го квітня ц. р. Клюб Сеньйорів, з нагоди свят Христового Воскресіння, влаштував традиційне „свячене". Свято відкрила голова Туллі Децик змістовним, гарним привітом. О. диякон Евген Василина посвятив паску. Численні присутні члени і гості обох віровизнань соборно співали „Христос Воскрес". Під час трапези, яку приготовили Володимир Фостяк, Ліда Ємець, Ксеня Боян, Юлія Халанич, панував святковий, сердечний настрій.

Клюб Сеньйорів влаштовує „Свячене" від часу існування — 15 років. Дохід з усіх імпрез призначений дітям України, жертвам катастрофи Чорнобиля. Т. Децик зразково перевела льотерію, дохід з якої також призначений дітям.

Товариство старших віком у Сонячному Місті заслуговує на почесну назву „Клюб Сеньйорів", бо завдяки його працьовитим, солідним засновникам існує довгі роки і по змозі виконує громадську, культурну працю. Засновниками клюбу були: Володимир Децик — довголітній голова, Богдан Фостяк — довголітній голова (є активним до сьогодні), Михайло Білоус, Михайло Лозинський, о. митрат Мирослав Олешко — духовний опікун.

Віддаймо поклін з пошаною і добрим словом згадаймо тих, що відійшли від нас: о. митрат Олешко, Михайло Білоус, Володимир Децик. Помимо болючих втрат дорогих осіб, клюб існує і по змозі виконує своє завдання.

В означені дні місяця відбуваються сходини, час від часу відбуваються екскурсії, фестини, трапези, День Батька, День Матері.

Належить підкреслити товариську, дружню співпрацю українців обох віровизнань. Бажаємо і на майбутнє „Клюбові Сеньйорів" найкращих успіхів у праці для добра і розвитку нашої громади і України.

Яків Яворівський

В АНКАРІ, СТОЛИЦІ ТУРЕЧЧИНИ, в середу, 29-го квітня, суд наказав колишньому прем'єр-міністрові Некметтінові Ербаканові з'явитися в червні на суд, бо його оскаржено в образі судочинства. Н. Ербакан був провідником ісламського напрямку Партії добробуту, котру заборонено в січні. Прокуратор Бекір Сельзук, сказав, що суд покличе Н. Ербакана на переслухання 29-го червня і „ми сподіємося що справу полагодити того самого дня". Якщо Н. Ербакана визнають винним, то він може бути покараний півторарічним ув'язненням. Партія добробуту тепер переорганізувалася у нове ісламське угрупування і є найбільшою партією в парляменті.

З ВІДОМОГО У ЦІЛОМУ СВІТІ Люврського музею у Парижі в ранніх пополудневих годинах у неділю, 3-го травня, викрадено картину французького маляра XIX сторіччя Камілль Коро „Севрська дорога". Полотно розміром 13.4 інчі на 19.3 інчі, як виглядає, було непомітно викроєно з обрамування. Поліція, коли тільки було виявлено крадіж музейною сторожею, відразу закрила музей та почала перевіряти відходячих відвідувачів музею, але вкраденої картини в нікого не знайдено. К. Коро, що помер у 1875 році, є знаним майстром малювання пейзажів.

Прощай, дорога Нілю!

Дочка Музики — і сама музика,
Така маленька — і така велика,
З таким безмежним морем ув очах,
З великим смутком на слабих плечах,
Який вона крізь просторів безмежність
Відважно пронесла у незалежність.

Її, як вірну дочку України,
До серця пригорнула батьківщина.
Її натхненні, пристрасні слова
Вітала зміна молода, нова.

І здійснивши свою завітну мрію,
Вона полинула у зоряну завію...
І звідти очі небувалої краси
До нас вітаються сльозинками роси...

Ганна Черінь

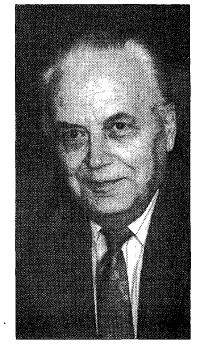
У світлу пам'ять д-ра В. Білинського

27-го березня 1996 року упокоївся по тяжкій недузі у Вінніпегу, Канада, св. п. д-р Володимир Білинський.

Прожив він 76 років та був відомий як студентський активіст, літератор і редактор в Україні й Західній Европі, а потім як родинний лікар і громадський діяч у Манітобі, Канада.

Народився він 24-го грудня 1919 року в Чорткові, Західна Україна, де закінчив гімназію „Рідної Школи" ім. о. Маркіяна Шашкевича. Медичні студії розпочав у Львові, а закінчив їх докторатом в Інсбруку, Австрія, в 1947 році.

Опісля працював лікарем ІРО в Інсбруку, а в 1949 році виеміґрував до Канади та поселився у Вінніпегу. Там працював у лікарнях св. Боніфата та зностріфікував свій лікарський диплом. В 1952 році відкрив свою приватну лікарську практику в Вайтмавт, де був довголітнім директором місцевої лікарні.

Св. п. д-р В. Білинський

Д-р В. Білинський був членом кількох канадських медичних товариств, членом Королівського товариства здоров'я (Лондон) і Нюйоркської академії наук та активним членом УЛТПА у Вінніпезі.

Крім лікарської праці, д-р Білинський займався освітою і вихованням молоді та громадською діяльністю. Він був активно заангажований при будові середньої школи у Вайтмавті. Впродовж 25 років був шкільним радником і завдяки його заходам введено навчання української мови у двох шкільних округах.

Як член Ліберальної партії, д-р В. Білинський був кандидатом на посла у виборах до федерального уряду, а відтак членом манітобського комітету виборів за ліберальним лідером П'єром Трудо. Крім того, був кілька років членом Президіяльної Ради КУК від ТУПВКУ.

Будучи ще студентом у Львові, займався українською літературою. Був майстром оповідань і новель, пробував писати драми. Один із його творів був відзначений в літературному конкурсі у Львові в 1943 році. Друкувався під псевдонімом В. Кримський. Був також літературним редактором студентського місячника „Студентськ.ий Прапор", у якому з'явились його перші статті. На еміграції в Австрії друкував свої оповідання у журналі „Звено" (Інсбрук), одночасно і редагував його, а також у журналі „Літаври" (Зальцбург). В Інсбруку був близьким до Юрія Клена та автором праці про нього „Храм Гравля". Виступав з читанням своїх оповідань на літературних вечорах і Відні, Мюнхені та Інсбруку.

В Европі працював в українській католицькій організації „Обнова" і брав участь у міжнародних конгресах „Пакс Романа" у Швайцарії.

У Канаді публікував свої оповідання в журналах „Нові Дні" (Торонто) та „Овид" (Буенос Айрес і Чикаго). В 1953 році Видавництво М. Денисюка видало збірку його новель „Етап".

Він вперше був одружений з українкою Зоєю Б., з якою мав дві дочки — Світлану й Зіну. Перша дружина померла в 1973 році, а потім він одружився з вдовою канадійкою (українсько-польського походження) Лилліян, яка дбала про нього до самої смерти. Обі дружини його любили і шанували та помагали йому в його діяльності.

Помер він передчасно та залишив у смутку дітей і внуків та ближчу і дальшу родину в Україні й Канаді.

Д-р Павло Пундій

ПОДІЇ

ДОПОВІДЬ Г. УДОВЕНКА

Ню Йорк. — УККА та УАКР влаштовують зустріч з народним депутатом України, головою 52-ої Генеральної асамблеї ООН Геннадієм Удовенком, який виголосить доповідь на тему „Україна після виборів". Доповідь відбудеться у п'ятницю, 8-го травня, в НТШ, 63 Четверта аве. в Ню Йорку, початок о год. 6:30 вечора.

ДОПОВІДЬ Н. БІЛОЦЕРКІВЕЦЬ

Ню Йорк. — Наукове Товариство ім. Шевченка в ЗСА влаштовує доповідь поетеси, літературного критика й есеїста з Києва Наталії Білоцерківець, на тему „Післяколоніяльні проблеми сучасної української культури". Доповідь відбудеться у суботу, 9-го травня, в НТШ, 63 Четверта аве. між 9-ою і 10-ою вул. в Ню Йорку. Початок о год. 5-ій вечора.

ЗАБАВА В ПАССЕЙКУ

Пассейк, Н. Дж. — Компанія „Міст—Америка" влаштовує весняну забаву, яка відбудеться у суботу, 9-го травня, в залі Українській Централі, 240 Говп аве. в Пассейку, Н. Дж. Столи можна замовити, телефонуючи на число 1(800) 288-9949.

ФЕСТИВАЛЬ У ДЖЕНКІНТАВНІ

Дженкінтавн, Па. — Тут у неділю, 17-го травня, Школа танцювального ансамблю „Волошки" влаштовує Весняний фестиваль, який відбудеться на посілості парафії св. арх. Михаїла, 1013 Фокс Чейс ровд. Початок о год. 1-ій після полудня. Телефон для інформацій (215) 572-1552.

СПІЛЬНЕ ПАТРІЯРХАЛЬНЕ СВЯЧЕНЕ

Ню Йорк. — Місцевий Відділ Українського Патріярхального Товариства запрошує на спільне Патріярхальне Свячене у неділю, 10-го травня, о год. 2-ій після полудня. Імпреза відбудеться у великій залі УНДому, 140 Друга аве. в Ню Йорку. Святкове слово виголосить д-р Юрій Гаєцький, відбудеться мистецька програма. Вступ — 12 дол. Можна замовляти столи на 8 осіб. Зголошення з оплатою можна висилати до 6-го травня на адресу: The Ukrainian Patriarchal Society, P. O. Box 285, Cooper Station, New York, NY 10276.

В ПЕРШУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
нашого найдорожчого ЧОЛОВІКА і ТАТА

бл. п.

РОМАНА ДОМБЧЕВСЬКОГО

будуть відправлені

СВЯТІ ЛІТУРГІЇ

в церквах:

св. Йосафата, в Рочестері Н.Й. 24-го травня 1998 р. о год. 11:30 ранку;
Різдва Пречистої Діви Марії в Лос Анджелес, Каліф. 28-го травня 1998 р. о год. 9-ій ранку.

Просимо згадати св. п. Романа у своїх молитвах.

Вічная пам'ять!

УПРАВА КАРПАТСЬКОГО ЛЕЩЕТАРСЬКОГО КЛЮБУ
повідомляє членство та все громадянство, що 25-го квітня 1998 р. відійшла у вічність

бл. п.

НАТАЛІЯ НИЖАНКІВСЬКА-ВОЙНОВСЬКА

проживши 87 літ

довголітній член та визначна першунка в легко-атлетиці передвоєнних та повоєнних років у Львові та Німеччині. Відома членам нашого Клюбу як МАТКА.

Вічна їй пам'ять!

УПРАВА КЛК

Відбулися збори 171-го Відділу УНС

У понеділок, 9-го лютого, вполудне відбулися Річні збори 171 Відділу Українського Народного Союзу ім. Лесі Українки у приміщеннях Головної Канцелярії УНС у Парсиппані, Н. Дж.

Присутніх на зборах було 11 членів: Дженевів Куфта, Марта Лиско, Дарія і Володимир Семегени, Стелла Мазуровська, Зоряна Воронка, Степан Вельгаш Христина і Степан Вохи, Джо Банах, Орест Покладок і двоє гостей — предсідник Уляна Дячук і Оксана Тритяк з 25-го Відділу УНС.

Метою зборів було: вибрати двох делегатів і двох заступників на 34-ту Конвенцію УНС в Торонто, котра відбудеться від 15-го до 19-го травня 1998 року, вибрати новий провід і Контрольну комісію Відділу на 1998 рік і полагодити інші справи Відділу.

Збори відкрила Ґ. Куфта, вітаючи присутніх і дальше ведення зборів передала Д. Семеген, яка поінформувала всіх присутніх про наступну 34-ту Конвенцію УНС, про те, що у Відділі є 209 членів з правом голосу та про те, що зібрані є достатнім форумом для вибору двох делегатів і двох заступників на Конвенцію, як і нової Управи Відділу та Контрольної комісії. За попередній 1997 рік звітувала секретар Відділу Ґ. Куфта.

Делегатами на 34-ту Конвенцію УНС обрано одноголосно Д. Семеген і Ґ. Куфту, а їхніми заступниками обрано С. Вельгаша і О. Покладка.

Вибрано нову управу 171-го Відділу в такому складі: Д. Семеген — предсідник, Ґ. Куфта — секретар, С. Вельгаш — касир і Х. Вох — асистент касира. До Контрольної комісії одноголосно вибрано: З. Воронку, Дж. Банаха та В. Семегена.

У різному обговорювано справу придбання нових членів, підвищення відділових вкладок до 1 дол. і округжні збори 15-го лютого, на котрі представником від 171-го Відділу буде Х. Вох, бо секретар Ґ. Куфта того вечора є перешкоджена.

Н. Н.

В. Клех уфундував нагороду в галузі сценографії

В. Клех і Л. Крушельницька за кулісами Метрополітальної опери.

Владислав Клех, відомий широко в міжнародному, як і українському світі сценограф уфундував нагороду в галузі сценографії з метою стимулювати розвиток сценографії в Україні.

Нагорода буде вперше признана в грудні 1998 року і від того часу будуть вибирати нагородженого кожного року. Ним може бути громадянин України, як і громадянин іншої держави, якого вибере окремо до того покликана комісія, а призначає її спільне рішення засновників: В. Клеха і Спілки Театральних Діячів України. Пропозиції на нагороду приймає СТДУ з відповідними прилогами до 1-го вересня. Лавреатам буде дана грошова нагорода і диплом. До складу журі входять провідні діячі в галузі театрального мистецтва, представники СТДУ.

Склад журі на 1998 рік такий: голова журі — Данило Лідер, члени — Лариса Кадирова, Ада Роговцева — народні артистки України, Дмитро Горбачов — кандидат мистецтвознавства, Вадим Скуратівський — кандидат мистецтвознавства, Михайло Чемберджи — народний артист України, ректор Київської Дитячої Академії Мистецтв, і Тетяна Моцар — провідний консультант СТД України.

В. Клех, відомий широко сценограф, живе постійно тепер в ЗСА. Працював сценографом в Метрополітальній опері в Ню Йорку впродовж 30 років, закінчив Академію Мистецтв у Києві і працював спершу в Київському театрі, відтак в Польщі, Німеччині, аж вкінці поселився біля Ню Йорку. Член ряду професійних міжнародних організацій, виробив собі ім'я на міжнародному театральному полі, працюючи сценографом у різних театрах та для різних театральних і оперових продукцій. Отримав ряд нагород грамот та признань, член ряду мистецьких міжнародних організацій.

Не зважаючи на свою популярність і славу у міжнародному мистецько-театральному світі, допомагав своїм знанням і працею в постановках українських театральних груп, як в Західній Европі, так і в ЗСА. Член ОМУС та інших мистецьких українських організацій далі постійно допомагає своїм знанням і порадою. У своєму доробку має також випрацювання сценаріїв до ряду американських фільмів.

Уфундованням В. Клехом окремої нагороди для мистців, що займаються його спеціальністю, є немов завершенням великої та рідкісної кар'єри.

О. Кузьмович

Евразійська фундація та Рівенський реґіональний комерційний центр

Ставши незалежною державою і переходячи до капіталізму, Україна стала країною необмежених можливостей для підприємців, але рівночасно з тим потерпіла від одного з головних наслідків такого переходу — безробіття. Цей феномен став щоденним життєвим фактом для мільйонів українців, а серед них в першу чергу великої кількости університетських випускників, які намагаються знайти працю.

У Рівному, де безробіття стало більш дошкульним, як в інших околицях країни, більшість його мешканців нижче 30 років є непрацюючими. Петро Вахнюк, директор Рівенського реґіонального комерційного центру (РРКЦ) — неурядової організації, підтримуваної Евразійською фундацією, стверджує, що „за сов'єтських часів безробіття не існувало, а випускники університетів автоматично отримували працю. В Україні не має, наразі, відомих на Заході професійних центрів, які пожна побачити у кожному університетському містечку в ЗСА. Наше бюро в дійсності є першим і єдиним центром праці і малого підприємництва в цілій області".

Заініційований місцевою фірмою Гелп-НОРД Лтд., РРКЦ, який був оснований в цій околиці для сприяння активности малого підприємництва і праці, від самих початків свого існування в минулому році зріс до мережі конечної потреби для заохоти економічного росту в Рівному та Україні в загальному. Послуги РРКЦ включають цілий ряд курсів і семінарів для вишколу тих, які шукають праці, комерційні та леґальні поради для підприємців і економічні „круглі столи", котрі включають економістів, представників Уряду та комерційної громади.

Нещодавно Евразійська фундація присудила РРКЦ дві окремі субсидії на суму близько 32,000 дол. для підтримки нових економічних починів. За ці гроші центр зможе вишколити 75 керівників дійового комерційного провідництва та продовжуватиме давати професійні напрямні підприємцям. У додатку центр відбуде сім комерційних семінарів для таких спірних питань, як корпораційне провідництво в компаніях спільних уділів, керування малими підприємствами та з існуючих податкових правил.

Від початку свого існування РРКЦ перевів чотири двомісячні вишкільні курси з провадження малих підприємств і 17 семінарів з ділянок основ ринкової економіки, торгівлі, адміністрації, обліків і леґальних та митних правил. П. Вахнюк з гордістю стверджує, що досі понад 400 осіб відвідало згадані семінарі РРКЦ, а з 85 практикантів 41 вже знайшли працю в різних приватних фірмах Рівного, або отримали фінансову допомогу, щоб почати свої фірми.

Крім того, РРКЦ втримує добрі робочі стосунки з місцевими властями. Недавно центр зорганізував дводенний „круглий стіл", де обговорювано спірні питання безробіття та зміцнення стосунків між Урядом і приватним сектором. Багато з рекомендацій „круглого стола" опісля буде включено в економічну політику адміністративних округ області.

Створена американським Урядом у 1993 році, а тепер підтримувана різними громадськими і приватними дотаціями, Евразійська фундація стала допомоговою та позичковою організацією з осідком у Вашінґтоні, з відділами у 12-ти незалежних країнах колишнього СССР. З політикою „відкритих дверей", спрямованою заохочувати до власної ініціятиви. Відділи фундації допомогають місцевим потребам, даючи фінансову допомогу для економічного розвитку і громадських реформ, а з тим і створені сильної ринкової економіки в рамках стійкої демократії.

Н. Н.

Ювілеї 50-ліття творчости кобзарознавця і бандуриста Б. Жеплинського у Львові

Взимку 1997 року дуже врочисто вшановано 50-ліття діяльности кобзарознавця і бандуриста Богдана Жеплинського у Львові. Залю переповнили кобзарі, бандуристи, учні ювілята, делегати різних інституцій тощо. Ювілятові вручено грамоту — духовний фонд відродження ім. Митрополита Шептицького. Відбувся концерт, в якому виступав і дитячий ансамбль „Дударик", якого, до речі, співосновником був Б. Жеплинський. З цієї нагоди ювілят видав власної продукції пропам'ятну серію листівок. Хочу згадати, що син ювілята Тарас цілий час виступав в ансамблі.

Таким Б. Жеплинський був у перший рік після заслання, 1956 рік.

Богдан Жеплинський — це кобзарознавець, бандурист, журналіст, публіцист, інженер-хемік, суспільний діяч і в'язень таборів в Сибірі. Вже з цієї загальної характеристики кидається у вічі широкий діяпазон талантів і конструктивної праці інж. Жеплинського. І можна сміливо сказати, що він не змарнував йому Богом даних талантів, але використав їх всецію на прославу Бога та для добра нашої батьківщини-України. Його праця є багатогранною, колоритною та продуктивною. Жеплинський пройшов тернистий шлях у своєму житті. В 1950 році був безпідставно репресований і засланий в сибірські тайги Томської области, де карався 5 років. Але навіть серед тих нелюдських умов заслання, йому разом з репресованим рідним братом Романом вдалося зорганізувати на засланні капелю бандуристів з репресованих каторжан, до речі, одинокої в історії Сибіру.

Інж. Жеплинський родився 1929 року в Дрогобичі, і його батько о. Михайло був священиком в селі Завадка Риманівська, біля Дуклі, а дідуньо по мамі о. Йосиф Мицьо був парохом в Медвежій, коло Дрогобича. До школи ходив у Медвежій, Дрогобичі, а потім у Яворові. Вищі студії інженерії в ділянці хемії почав на Політехніці у Львові, а закінчив у Томську, Сибір. Рівночасно вчився грати на бандурі в Юрія Сінгалевича і Олега Гасюка. Грав і співав в капелях бандуристів Львівської Політехніки, Університету та концертував у гастролях. Виступав, як соліст-бандурист на різних концертах. Разом з братом Романом керував капелями бандуристів „Дністер" і „Струмок" та з дружиною Вірою, з дому Ваврик, капелею „Заспів" у Львові. Жеплинський зібрав численний і рідкісний матеріял про кобзарів-бандуристів, лірників, дударів і трембітарів усіх часів. В його картотеці є докладні характеристики понад 2000 народних музик. Виступає часто з лекціями, концертами, викладає кобзарствознавство в школах Львова, в Львівській Духовній Семінарії і Львівському Державному Університеті ім. І. Франка. Спілкувався і має контакти з такими визначними кобзарями, як Ільченко, Адамкевич, Маркевич, Данилів, Корнієвський та інші. Є автором понад 200 публікацій в наукових збірниках і часописах України та інших країн, а також дописів в енциклопедії „Мистецтво України", та „Українська енциклопедія". Діяльність Жеплинського висвітлена в кількох відеофільмах та у фільмі „Шляхами кобзарськими". Марія Сорока в часописі „Українське слово" почнає свою статтю про Жеплинського „Наставник" моттом: „Гомо гоміні гомо ест, а не люпус", себто „Людина людині людиною, а не вовком є" та підкреслює шляхетні риси духа інж. Жеплинського, як релігійність, патріотизм, працьовитість та гуманність.

Богданові вручено 25 ав-торських свідоцтв за винаходи. Він є активним членом Руху, товариств „Бойківщина", „Просвіта" та кобзарів-бандуристів. Він відродив ляльковий вертеп у Львові, виїжджає в різні місця і пропагує та організує школи кобзарського мистецтва, як останньо в Миколаєві, веде курси і є автором журналу „Бандура" в ЗСА і завершує епохальну працю над „Енциклопедією кобзарства" та споминами зі заслання. Бере активну участь в ювілею 900-ліття міста Дрогобич. Енергію і сили він черпає з любови до правди і справедливости та гарту на стежинах свого життя. Вже здав рукопис своєї книжки „Кобзарськими стежинами".

Одружився в 1956 році, в рік після відбуття 5 років заслання в Сибір, з Вірою Ваврик, яка вірно чекала на нього 6 років. Жеплинські мають сина Тараса — також інженера-хеміка, спеціяліста з ділянки скла, науковця-доцента і заочного студента теології Люблінського Університету і диригента церковного хору. Син Тарас викладає на Політехніці у Львові, та як науковець-спеціяліст бере участь у міжнародніх наукових симпозіюмах і конференціях. Доня Дарця є завідуючою в Музеї Мистецтва, а також разом з невісткою Оксаною студіюють католицьку катехизацію для дітей у школі і церквах. Жеплинські втішаються своїми двома внуками.

При кінці хіба можна тільки побажати інж. Богданові Жеплинському ще багато духовної наснаги, здоров'я та передовсім великих ласк Божих в його конструктивній праці на прославу Бога та позитивного розвою державно-культурного життя України.

Д-р Володимир Боднар

Нові видання

„Наша Хата"

У кінці 1997 року, заходами „Салсопвид" Рим-Львів-Манчестер, що є скороченням двох видавництв: українських оо. Селезіян східного обряду та Богдана Сопеля, власника бюра подорожей в Англії, появилося небуденне останніми роками в діяспорі видання — книжка роман-детектив „Наша Хата" авторства о. Євгена Небесняка. Новосформоване видавництво хоче сприяти поширенню пригодницьких романів „пейпербекс", щоб дати можливість українській молоді в діяспорі та в Україні доступною всім українською мовою зануритись у світ пригод і авантюр.

Невеликого розміру 403-сторінкова книжка з першого погляду звертає на себе увагу своєю барвистою та символічною до свого змісту обкладинкою, де зображено загадкову маску, пістоль і символ міста Львова.

Героєм твору виступає Іван Медвідь, приватний детектив, який у вільному від розслідувань часі є виховником у СУМ — Спілці Української Молоді. У його слідствах йому допомагають троє друзів-сумівців Микола, Марина і Дмитро. Дія відбувається у Львові, в невизначеному часі у „Нашій Хаті", віллі графа Княженківського, котрий є найбільшим підприємцем набуття і розпродажі антикварних речей з екзотичного Сходу. Його діти — Михайло, Андрій і Христина — допомагають йому в цьому ділі. В „Нашій Хаті" убивають графиню та її водія. Граф кличе І. Медведя розслідити, хто допустився цього злочину. Чи ж вдасться І. Медведеві та його друзям розв'язати загадку, яка залишає за собою багато жертв?

Книжка разом з пересилкою коштує 15 ам. дол. і її можна купити, висилаючи чек або поштовий переказ на адресу: Sac. Ewhen Nebesniak, Comunita Ukraina, Via Prenestina 468, 00171 Roma, Italia.